

A ... Ítéltábla a ... felperesnek - a ... által képviselt **I.rendű alperes neve** (... által képviselt **II.rendű alperes neve** (...)) II.r. alperesek ellen ajándék visszakövetelése iránt a ... Törvényszék előtt folyamatba tett perében a 2014. november 25. napján kelt 21.P.21.676/2010/49 számú ítélet ellen a felperes részéről 51. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A ... Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperesnek 762.000 (hétszázhatvankettőezer) Ft másodfokú költséget, valamint külön felhívásra az államnak 2.400.000 (kettőmilliónégyszázezer) Ft fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete tényállásában megállapította, hogy 1986. év végén a felperes és házastársa között a házassági életközösség megszakadt. A felperes és az I.r. alperes 1987. augusztusától 1990. június 20-ig élettársi kapcsolatban éltek, ezt követően 2009. év első feléig együtt éltek. 1987. november 23. napján a bíróság a felperes házasságát jogerősen felbontotta. A felperes a bontóperben kötött egyezség alapján vállalta, hogy volt házastársának a házassági vagyonszövetség megszüntetése címén 3.000.000 Ft ATS betétet tartalmazó betétkönyvet átad, továbbá az egyik vagy mindkét közös gyermek részére ingatlant vásárol és azon volt házastársának holtig tartó hasznélvezeti jogot biztosít.

1988-ban az I.r. alperesnek a Hoffmann&Maczulan cégnél - ahol tolmácsként és titkárnőként dolgozott - megszűnt az állása, ezt követően az I.r. alperes a felperes tulajdoni érdekeltségébe tartozó ... Kiszövetkezet tagja lett. A tagsági jogviszonya 1989. március 31-én szűnt meg, majd az I. r. alperes a ... alkalmazásába került, melynek 1990. január 1-től az egyik tagjává vált. A felperes az I.r. alperest a kisipari vállalkozásába, az érdekeltségébe tartozó cégekbe tartozó cégekbe tulajdonosként bevonta, az I.r. alperes részben külkereskedelmi bonyolítóként a személyes munkájával és tolmácsolással segítette a cégek életében, közös gazdasági céljuk volt a cégek jó hírnének megalapozása és minél több külföldi munka elnyerése.

1990. április 28-án a felperes írásban megállapodott ... Jánossal és feleségével abban, hogy megvásárolja a Budapest, ... szám alatti ingatlan 1/2 részét 10.500.000 Ft vételárért. A szerződés aláírásakor a felperes 500.000 Ft-ot foglalóként megfizetett és rögzítették, hogy a vételárból további

7.500.000 Ft a végleges szerződés megkötésekor, legkésőbb 1990. május 10-ig válik esedékessé, míg a fennmaradó vételárat, 2.500.000 Ft-ot a felperes az ingatlan birtokbaadásáig vállalta megfizetni, de legkésőbb a szerződéskötéstől számított 6 hónap múlva. 1990. május 10-én a perbeli ingatlan társtulajdonosai írásban kijelentették, hogy elővásárlási jogukkal nem kívánnak élni és hozzájárulnak a felperes és az I.r. alperes által a vevőkkel 10.500.000 Ft vételáron kötött adásvételi szerződéshez.

1990. május 10-én dr. ... ügyvéd irodájában a felperes és az I.r. alperes ... Jánossal és ... Jánosné ... eladókkal ingatlan adásvételi szerződést kötöttek, mely szerint az eladók eladják, a vevők pedig az általuk megtekintett állapotban megvásárolják a Budapest, ... szám alatt fekvő ... hrsz. alatti ingatlant $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát, amely ingatlan 715 m² alapterületű kert résznek és a rajta álló 400 m² alapterületű beépített ikerháznak az utcai oldal felé eső $\frac{1}{2}$ részét foglalja magában.

A szerződés 2. pontjában a felek rögzítették, hogy az ingatlan vételára 10.500.000 Ft, melyből a vevők a szerződés aláírásával egyidejűleg 8.000.000 Ft-ot fizetnek meg az eladóknak, míg a fennmaradó részt a vevők az ingatlan átvételekor kötelesek egy összegben megfizetni. Az adásvételi szerződést tanúként dr. ... ingatlanközvetítő és dr. ... ügyvéd írták alá. Az ügyvéd a két lapból álló okirat első oldalának jobb felső részét ügyvédi bélyegzője lenyomatával ellátta. A felek a felperes és az eladók között 1990. április 28-án kelt megállapodást közösen érvénytelenítették.

A felperes és az I.r. alperes a szerződéskötést megelőzően az OTP Bank II. kerület ... úti fiókjánál 1.000.000 Ft-ot és 5.500.000 Ft-ot látra szóló takarékbetétkönyvben helyezett el, amely a szerződéskötéskor az eladók részére átadásra került további 1.000.000 Ft készpénz megfizetése mellett. A felperes ezt követően átvételi elismervény ellenében 1990. szeptember 8. és december 3. között több részletben, mindösszesen 1.920.000 Ft-ot megfizetett az eladóknak és további 580.000 Ft ismeretlen időpontban átadásra került.

A ... Kerületek Földhivatala a Budapest XII. kerület belterület ... hrsz. alatt felvett, természetben Budapest, ... szám alatti ingatlan $\frac{2}{4}$ illetőségére a felperes tulajdonjogát, míg a felperes tulajdoni illetőségére az I.r. alperes haszonélvezeti jogát 1990. május 30-án bejegyezte az ingatlannyilvántartásba.

A felperes 1991-ben megállapodás tervezetet készített, melyben rögzítette, hogy az I.r. alperes ingatlanra bejegyzett haszonélvezetét úgy értelmezik, hogy az mindenkor 50-50 %-ban oszlik meg az ingatlan mindenkori tulajdonosai és az I.r. alperes között, az ingatlan hasznait, illetőleg költségeit 50-50 %-ban viselik. A haszonélvező az ingatlan értékesítése esetén köteles jogáról lemondani a vételár $\frac{1}{3}$ része ellenében. Az I.r. alperes a tervezetet nem fogadta el.

A II.r. alperes tulajdonjogát vétel jogcímén az ingatlan $\frac{1}{2}$ illetőségére 1990. október 19-én jegyezték be az ingatlannyilvántartásba.

A felperes gerincbetegsége miatt 2009. januárban kórházba került, ahonnan 2009. január 10-én bocsátották haza. Betegsége miatt állandó gondozásra szorult, az I.r. alperes azonban a lakásból elköltözött. A felperes 2009. április 20-án az I.r. alperesnek e-mailben az ingatlan $\frac{1}{2}$ illetőségén fennálló haszonélvezeti joga megváltásaként 40.000.000 Ft-ot ajánlott fel.

A felperes 2009. június 17-én kelt vagyonmegosztás tárgyú e-mailjében tájékoztatta az I.r. alperest, hogy elkészítette megállapodásuk javított szövegét és megküldte jogi képviselőjének az élettársi vagyont megszüntető szerződés tervezetét tartalmazó dokumentumot.

2011-ben az I.r. alperes a ... Törvényszék előtt a felperessel, mint I.r. alperessel szemben, valamint a ... Kft-vel, mint II.r. alperessel szemben tulajdonjog megállapítása iránt keresetet terjesztett elő,

melyben annak megállapítását kérte, hogy a Ptk.578/B § (1) bekezdése alapján ráépítés és élettársi közös vagyon jogcímén a Budapest XII. kerület belterület ... hrsz. alatt felvett, természetben 1125 Budapest, ... szám alatti ingatlan egészhez viszonyított 2259/10000 tulajdoni hányadát megszerezte azzal, hogy az I.r. alperes a haszonélvezeti jogával terhelt 1383/10000 tulajdoni hányadot adásvétel, 2259/10000 hányadot ráépítés jogcímén, míg a II.r. alperes 1383/10000 tulajdoni hányadot adásvétel és 2716/10000 hányadot ráépítés jogcímén szerzett meg. Kérte továbbá a közös tulajdon megszüntetését akként, hogy a bíróság a tulajdoni hányadát 67.770.000 Ft megváltási ár ellenében adja az alperesek tulajdonába, illetőleg teljesítőképességük hiányában kérte az ingatlan árverés útján történő értékesítését.

A ... Törvényszék 2013. szeptember 18-án kelt 66.P.23.733/2011/80 számú közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperes és az I.r. alperes 1987. november 23. napjától 1999. június 30. napjáig élettársi kapcsolatban éltek. A ... Ítéltábla 2014. június 27-én kelt 7.Pf.22.198/2013/6 számú közbenső ítéletével a törvényszék közbenső ítéletét részben, akként változtatta meg, hogy az élettársi kapcsolat kezdő időpontját 1987. augusztusában határozta meg, egyebekben az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyta.

A törvényszék rögzítette ítéletében, hogy a felperes jelen per I.r. alperese az általa is tulajdonolt cégek vonatkozásában gazdasági kérdésekben nem döntött, az I.r. alperes - jelen per felperese - ezen döntéseket egy személyben hozta meg, de a felperest hol az egyik, hol a másik cégébe tulajdonosként bevonta, melyre adat a házasságában nem volt. A felperes többször segített az I.r. alperesnek, ha a cégek életében részt kellett venni pl. tolmácsolással. Kezdetben közös céljuk volt a cégek jó hírvének megalapozása és minél több külföldi munka elnyerése.

Az ítéltábla megállapította, hogy a felperes és az I.r. alperes a Ptk. 578/G § (1) bekezdése szerinti gazdasági közösségben éltek együtt, amelyet alátámasztott az is, hogy 1990. május 10-én úgy vásárolták meg a Budapest ... szám alatti ingatlan $\frac{1}{2}$ eszmei tulajdoni hányadát, melyben 2009. év elejéig együtt éltek, hogy a tulajdonjogot az I.r. alperes, a holtig tartó haszonélvezeti jogot a felperes szerezte meg. Semmilyen peradat nem támasztotta alá az I.r. alperes azon utóbb tett hivatkozását, miszerint a haszonélvezeti jogot a felperesnek ajándékba adta volna. Az a körülmény, hogy ki és mennyiben, milyen jellegű tevékenységgel járult hozzá a közös szerzéshez, kinek mennyit ér a közös együttélést gyarapító munkája pedig a szerzési arány meghatározására tartozó kérdés.

A felperes keresetében annak túrésára kérte az I. és II.r. alperes kötelezését, hogy a földhivatal az I.r. alperesnek a Budapest XII. kerület ... hrsz. alatt felvett, természetben Budapest szám alatt ingatlan felperes tulajdonában álló $\frac{1}{2}$ eszmei illetőségén fennálló haszonélvezeti jogát ajándék visszakövetelése jogcímén törölje, mivel meghiusult az a feltevése, hogy az I.r. alperessel kialakított érzelmi viszonya az élete végéig fog tartani. Kérte továbbá az I.r. alperest a felmerült perköltség megfizetésére kötelezni. Előadta, hogy 1973-tól vállalkozó volt, 1980-as években osztrák építkezéseken kisiparosként dolgozott és Magyarországon osztrák szállodák építkezésében vett részt. Az I.r. alperessel létesített kapcsolata előtt megközelítőleg 20-25.000.000 Ft összegű saját vagyonnal rendelkezett. A kisipari vállalkozás és a ... révén további 20-25.000.000 Ft felett rendelkezett. Bécsben bankszámlája és széfben takaréketkönyvei voltak. Az I.r. alperessel 1987. első felében került közelebbi kapcsolatba, azonban közöttük gazdasági életközösség soha nem állt fenn. A perbeli ingatlan vételárát kizárólagosan a saját pénzeszközeiből fedezte, az I.r. alperes a vételárhoz nem járult hozzá. Az I.r. alperesnek dr. ... ügyvéd tanácsa alapján ajándékozta a haszonélvezeti jogot. Az ajándék nyújtásakor nem közölte az I.r. alperessel azt, hogy az ajándékot a tartós együttélés reményében adja, mivel az abban a helyzetben furcsa, életszerűtlen lett volna. Az I.r. alperes ugyanakkor 2009. elején a kórházi kezelését követően a lakásból elköltözött, gerincbetegsége ellenére ellátásában, ápolásában nem vett részt, ezért teljes mértékben meghiusult

az a feltevés, hogy az I.r. alperessel kialakított érzelmi viszonya az élete végéig fog tartani.

Az I.r. alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Kiemelte, hogy a ... Ítéletábrla 7.Pf.22.198/2013/6 számú jogerős közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperessel 1987. augusztusától élettársi kapcsolatban éltek. Vitatta, hogy a felperes az adásvételi szerződés megkötésekor az ingatlanra vonatkozó holtig tartó haszonélvezeti jogot neki ajándékba adta volt. Utalt arra, hogy az ingatlant közösen választották ki, közösen vásárolták és ő mondott le a felperes javára a tulajdonjog egy részéről. Az adásvételi szerződés igazolja, hogy a vételárból 8.000.000 Ft-ot a szerződés aláírásával a vevők fizettek meg.

A felperes az 1991-ben készített és általa aláírt tervezetben is elismerte, hogy a szerződéstől függetlenül fele-fele arányú tulajdonjog illeti meg őket. A felperes nem bizonyította, hogy az ingatlanhányad vételárát teljes egészében a vállalkozásából eredő saját tőkéjéből fizette volna meg, a felperes sem vitatta, hogy a ... Kísszövetkezet és a ... az I.r. alperes tulajdonát is képezte, ennek ellenére az abból származó jövedelmet a felperes saját pénzének tekintette. Állította, hogy az ingatlan vételárát a cégük közösen szerzett bevételeiből fedezték. Előadta, hogy a közös cégekben végzett munkájáért a jövedelmét nem vette kézhez, azzal a felperes rendelkezett.

A II.r. alperes a kereset teljesítését nem ellenezte, perköltséget nem igényelt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperes 2.673.350 Ft perköltséget.

Döntése indokolásában a Ptk. 579. § és 582. § (3) bekezdésének, valamint a PK.76 számú állásfoglalásának felhívását követően rögzítette, hogy a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az 1990. május 10-én kötött adásvételi szerződés megkötésekor saját vagyona rovására az I.r. alperesnek a holtig tartó haszonélvezeti jogra vonatkozó ingyenes vagyoni előnyt juttatott és a teljes, 10.500.000 Ft vételárát a különvagyona terhére fizette meg az eladóknak. A Ptk. 582. § (3) bekezdésére figyelemmel pedig a felperesnek bizonyítani kellett, hogy a holtig tartó haszonélvezeti jogot azzal a feltevessel ajándékozta az I.r. alperesnek, hogy az I.r. alperessel kialakított érzelmi viszonya élete végéig fog tartani és ezt a feltevést kétséget kizáróan felismerhető módon kinyilvánította. Bizonyítania kellett, hogy ezen feltevés az I.r. alperes hibájából utóbb véglegesen meghiúsult, enélkül az ajándékozásra nem került volna sor.

A lefolytatott bizonyítási eljárás adatait értékelve úgy foglalt állást, hogy a felperes a fentiekben meghatározott bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. A ... Ítéletábrla 7.Pf.22.198/2013/6 számú jogerős közbenső ítéletében megállapította, hogy a felek 1987. augusztusától 1999. június 30-ig az élettársi kapcsolatban éltek, amelyből következően a felek között a gazdasági közösség fennállt figyelemmel a Ptk. 578/G § (1) és 685/A §-ra is. Megjegyezte továbbá, hogy amennyiben a felperes az ajándékozás tényét, a különvagyoni juttatást igazolta volna, jelentőséggel bírna az a körülmény, hogy a felperes a perben maga ismerte el, hogy az általa állított feltevést - mely szerint a tartós együttélés reményében ajándékozta a holtig tartó haszonélvezeti jogot az I.r. alperesnek - nem közölte az I.r. alperessel, azt felismerhetően nem nyilvánította ki, ezért az ajándék visszakövetelésének feltételei sem állnak fenn. Tekintettel a felperes fenti tartalmú egyértelmű nyilatkozatára az elsőfokú bíróság nem fogadta el ...-... János tanú ezzel ellentétes vallomását figyelemmel arra is, hogy tanú és házastársa meghallgatásaik során ellentmondó előadást tettek és a második meghallgatásuk során bebizonyosodott, hogy a több, mint 20 évvel ezelőtt történt eseményekre szinte egyáltalán nem emlékeznek. Kitért még arra, hogy a perben tanúként meghallgatott dr. ... a szerződéskötésre vonatkozóan nyilatkozatot nem tehetett, mivel a felmentéséhez az I.r. alperes nem járult hozzá. A tanú egyebekben azt adta elő, hogy a szerződést nem ő készítette, azt a felek hozták magukkal és azt tanúként írta alá, illetőleg a földhivatalhoz való

benyújtás miatt bélyegezte le. A tanúvallomásának ezen része pedig megerősítette az I.r. alperes azon nyilatkozatát, mely szerint a haszonélvezeti jog alapítása már a szerződéskötést megelőzően felmerült.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, melyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a keresetének történő helytadást kért. Másodlagosan indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatokat és bizonyítékokat nem megfelelően és nem összességében mérlegelte, ezzel a Pp.206.§ (1) bekezdésébe ütköző módon állapította meg a tényállást és így hozott téves ítéletet. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság ítélete kizárólag az élettársi kapcsolat fennállása kérdésében tartalmaz megállapításokat, amely azonban önmagában nem feltétlenül eredményezi közös vagyon keletkezését. E körben utalt a Kúria Pfv.II.21.887/2014/5 számú közbenső ítéletére, mely szerint a saját vagyon megszerzése az élettársi kapcsolat során is lehetséges. Álláspontja szerint önmagában az élettársi kapcsolat fennállására vonatkozó ítéleti hivatkozás nem teszi mellőzhetővé annak vizsgálatát, hogy a volt-e a feleknek különvagyon a élettársi kapcsolat előtt vagy annak fennállása alatt keletkezett-e és hogy az élettársi kapcsolat alatti vagyonszerzés milyen forrásból származott.

Rámutatott arra, hogy a Ptk.685/A §-ában hivatkozott gazdasági közösség nem jelent általános értelemben vett vagyonszerzést és el kell különíteni a Csjt-ben pontosan körülírt házassági vagyonszerzéstől. Álláspontja szerint konkrét rendelkezés hiányában arra vonatkozó törvényi vélelmet nem lehet felállítani, hogy amit az élettársak együttélésük alatt szereznek, az a házastársi vagyonszerzéshez hasonlóan ex lege közös vagyonná is válik. Hivatkozott arra, hogy az a perben nem volt vitatott, hogy az I.r. alperes saját különvagyonából az ingatlan finanszírozása érdekében semmilyen összeget nem adott át a felperesnek. Peradat az is, hogy a foglalt a felperes fizette ki, az erre vonatkozó szerződés megkötésekor az I.r. alperes csupán tanú volt, majd a vételár legnagyobb részét a szerződéskötéskor több, az OTP Banknál nyitott betétkönyv átadásával egyenlítették ki, a fennmaradó részt pedig egyedül és kizárólag ő adta át több részletben az eladónak.

Az I.r. alperes arra vonatkozóan nem tett előadást, hogy hogyan került hozzájuk a betétkönyvben elhelyezett összeg. Mind a felperes, mind a tanúk elmondták ugyanakkor, hogy a felperes a pénzét és a vállalkozásainak a pénzét az édesanyja lakásában lévő széfben tartotta, innen került a pénz kivételre. Kiemelte, hogy a vállalkozások pénze akár tag volt abban az I.r. alperes, akár nem, nem része a közös vagyonnak, hiszen az pl. a ..., mint jogi személy pénze volt, így arra saját vagy közös vagyonként sem a felperes, sem az I.r. alperes nem tarthatott igényt.

Megalapozatlannak, illetve irrelevánsnak minősítette az elsőfokú ítélet második oldalának hatodik bekezdésében írt megállapítást, mely szerint az I.r. alperest a kisipari vállalkozásába és érdekeltiségébe tartozó cégekbe tulajdonosként bevonta. Állítása szerint a perbeli ingatlan megvásárlásáig ugyanis ilyen nem történt, hiszen fogalmilag lehetetlen egy kisipari vállalkozásba tulajdonosként bevonni bárkit, a kisipari engedéllyel rendelkező személyen kívül tulajdonosi jogokkal nem léphet fel. A ... Kisszövetkezet és a ... esetében pedig szintén nem a mai értelemben vett tulajdonosi, hanem tagsági jogviszonyról volt csak szó azzal, hogy a ... Kisszövetkezet végül létre sem jött, mert annak bejegyzését elutasították.

A ...-val kapcsolatban előadta, hogy az alapító okiratából kitűnően a tagok minimális hozzájárulása mellett a végzett munka arányában részesedtek a nyereségből, amely munkát személyesen voltak kötelesek végezni. Ebből következően az I.r. alperes GMK-nak végzett munkája, ha volt ilyen, nem tekinthető a közös vagyon gyarapításának és ezen szervezet vagyona a felperes és az I.r. alperes közös vagyonként önmagában nem értékelhető. Az I.r. alperes esetleges élettársi közös vagyonhoz való hozzájárulása tehát maximum az az összeg lehet, amelyet ő a GMK-tól valamilyen jogcímen

igazolhatóan felvett. Utalt a 2014. augusztus 9-én kelt beadványára, melyben jelezte, hogy ez az adásvételi szerződés megkötésének időpontjáig mindösszesen 198.950 Ft volt, miközben lezárt gazdasági év hiányában az I.r. alperesnek osztalék bevétele még nem keletkezhetett.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ténylegesen nem vizsgálta, hogy honnan lehetett a felperesnek és az I.r. alperesnek az a közös vagyona, mely kizárta a felperes saját vagyona terhére történő ingyenes juttatást. Álláspontja szerint az I.r. alperesnek kellett volna bizonyítani azt, hogy az ingatlant valóban közös vagyomból vásárolták, hiszen ezen állítást ő fogalmazta meg. Az alperesnek azon kijelentése, hogy a vételárat a cégük közösen szerzett bevételéből fedezték, értelmezhetetlen, mert az automatikusan nem volt felhasználható a tulajdonos tagok által magáncélra, vagyis abból bizonyosan nem fedezhették a vételárat. Az I.r. alperes összemosta a természetes személyként szerzett jövedelmet, vagyont, illetve a különböző gazdálkodó szervezetek jövedelmét, vagyonát, mint ahogyan azt is, hogy az adott szervezetnek végzett munka a szervezettel szemben alapoz-e meg valamilyen követelést. Kiemelte, hogy a felperes a hosszú évek óta prosperáló vállalkozásaiból - a tanúk által is igazoltan - megtakarítással rendelkezett az élettársi kapcsolat előtti időszakból is, amelyet bankbetétben, illetve az édesanyja lakásán lévő széfben elhelyezett készpénzben őrzött. Vissza utalt a 2014. augusztus 19-én benyújtott beadványokra, amelyben részletesen levezette, hogy az ingatlan vételára az I.r. alperessel való összeköltözést megelőzően szerzett vagyonából származott. Állította, hogy az I.r. alperes e tényt nem vitatta. Ezt meghaladóan hivatkozott arra, hogy bár a jogerős ítélet az élettársi kapcsolat kezdő időpontját 1987. augusztusában határozta meg, azonban ebben az időpontban a Ptk. még nem tartalmazta sem az élettársak meghatározását, sem pedig az esetleges vagyonszerzésre vonatkozó az I.r. alperesi ellenkérelem - közös vagyon - jogalapjaként hivatkozott rendelkezéseket, a Ptk. 578/G § (1) bekezdése ugyanis csak 1989. január 1. napjától lépett hatályba. Ebből következően bármiféle, az élettársi kapcsolatra alapított közös szerzéssel kapcsolatos követelés ezen időpontot megelőzően jogalap nélküli.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor az élettársi kapcsolatot, illetve az ahhoz kapcsolódó gazdasági közösség időtartamát az ingatlánvásárlás időpontjára nézve 2,5 évben határozta meg, valójában ez az időtartam alig volt több, mint 1 év. Életszerűtlen ezért annak elfogadása, hogy az ingatlan vételárának megfizetéséhez szükséges összeg kizárólag az élettársak ezen időszak alatt közösen szerzett vagyonának a terhére került kifizetésre anélkül, hogy a felperes korábbi időszakból származó saját vagyonába tartozó összeget is felhasználta volna. A vételár ugyanis az akkori jövedelmekhez képest kifejezetten jelentős volt, miközben az I.r. alperes jövedelme ezen időszakban a felperes által csatolt nyilatkozat szerint is alig pár százezer Ft-ot tett ki, viszont a felperes a tanúk által igazoltan milliós nagyságrendű, két házra is elegendő megtakarítással rendelkezett.

Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság ebben a körben nem értékelte a bizonyítékokat, további bizonyítást nem folytatott le. Sérelmezte, hogy a bíróság elutasította a felperes azon kérelmét is, hogy a párhuzamos ügyben akkor kezdődő és a közös vagyonra vonatkozó eljárásra figyelemmel a per tárgyalását függessze fel. Az elsőfokú bíróság ezzel elzárta a felperest a bizonyítás lehetőségétől, majd az ítéletben gyakorlatilag jogalapként hivatkozott egy olyan eljárásban hozott közbenső ítéletre, amely a közös vagyon mibenléte és a szerzési arányai tekintetében a bizonyítási eljárást még meg sem kezdte, csupán az élettársi kapcsolat pusztá tényét állapította meg. Kiemelte, hogy amennyiben azon perben megállapításra kerül, hogy a feleknek nem volt közös vagyona, vagy ha volt is, a szerzési arány az I.r. alperes vonatkozásában a felperes által hivatkozott 0 % vagy ahhoz közeli, így az I.r. alperes részben vagy egészben vagyoni hozzájárulás nélkül maradt, vagyis igazolódik a haszonélvezeti jog megszerzésének ingyenessége.

Az ajándék visszakövetelhetősége körében hivatkozott arra a bírósági gyakorlatra, amely nem kívánja meg a feltétel kifejezett közlését, e körben konkrét eseti döntésekre utalt. Álláspontja szerint a perben az bizonyítást nyert, hogy az I.r. alperesnek fel kellett ismernie, hogy a haszonélvezeti jogot azért kapja, hogy élete végéig együtt lesz a felperessel. Maga a korlátlan időre kikötött haszonélvezeti jog természete igazolja ezt és az a tény, hogy I.r. alperes azt nyilatkozta, hogy elment másik ügyvédhez érdeklődni e jogról. Kiemelte még, hogy a felperes azon nyilatkozatát, mely szerint nem közölte a szerződés megkötésekor, hogy a haszonélvezeti jogot azzal a feltétellel ajándékozza az I.r. alperesnek, hogy a továbbiakban tartósan együtt élnek, nem önmagában, hanem azzal a jegyzőkönyvben is rögzített nyilatkozattal együttesen kell értelmezni, hogy olyan jogot kívánt az I.r. alperes számára biztosítani, mely a felperes halála esetére biztosítja, hogy a lakásban maradjon és a felperes gyermekei esetlegesen ne tehessék ki onnan. Ebben a helyzetben nyilvánvaló volt - legalábbis annak kellett lenni - hogy az ajándékozó abban a feltevésben volt, hogyha a halálakor az I.r. alperes még él, akkor vele él.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokat nem értékelte megfelelően, nem fogadta el a ...-... házaspár tanúvallomását, dr. ... tanúvallomásával kapcsolatban pedig nem értékelte kellőképpen az I.r. alperes terhére, hogy az ügyvéd részére a titoktartás alóli felmentést nem adta meg.

Az I.r. alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a csatolt megbízási szerződés alapján a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítást folytatott le, a bizonyítékokat helyesen mérlegelte és jogszerű döntést hozott. Kiemelte, hogy a felperes előadását mindvégig vitatta, egyebekben a Pp.163. § (2) bekezdése azon esetre vonatkozik, amikor bírói felhívás ellenére a fél nem vonja kétségbe az ellenfél előadását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes egyetlen olyan körülményt sem tudott kétséget kizáróan bizonyítani, amely a keresetnek való helytadashoz szükséges lett volna. Bizonyítatlan maradt, hogy részére holtig tartó haszonélvezeti jogot ajándékozott, a juttatás a saját vagyona terhére történt, az ingyenes volt, az ajándékot ő elfogadta, továbbá, hogy az ajándékozás azzal a feltevessel történt, hogy a felperessel tartósan együtt fog élni és ezen feltevést felismerhető módon kinyilvánította. Nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének a felperes a juttatott ajándék értéke körében sem, illetőleg nem bizonyította, hogy a feltevés utóbb véglegesen meghiúsult és enélkül az ajándékozásra nem került volna sor. Kiemelte, hogy a felperes saját személyes előadására, amely egyértelműen igazolja, hogy ajándékozásról nem volt szó és az ajándékozással kapcsolatos feltételt a szerződés megkötésekor a felperes nem közölte. Kiemelte, hogy a 2009. szeptember 7. napján megküldött elektronikus levél igazolja, hogy a haszonélvezeti jog alapítására a tartós együttélés feltétele nélkül került sor, az együttélés meghiúsulásának nincs köze a haszonélvezeti jogához, hiszen a felperes a tartós együttélés meghiúsulását követően megerősítette a szerződést és a jogait. Álláspontja szerint a felperes bosszúból, a számára sérelmes élettársi közös vagyoni követelések érvényesítése miatt kezdeményezte az ajándék visszakövetelése iránti pert. Utalt még a Ptk. kommentár azon rendelkezésére, mely szerint az ajándék visszakövetelésére az egységes bírói gyakorlat szerint csak olyan feltevés esetében van mód, amelyet az ajándékozók kifejezetten vagy legalábbis a megajándékozott által kétséget kizáróan felismerhetően kinyilvánítottak.

Kiemelte, hogy a tulajdonjog megállapítása iránti perben jogerős döntés született arról, hogy az életközösség 1999.június 30. napjáig állt fenn, így a tartós együttélés feltevése esetén is több, mint 10 év eltelt a perindításig, a kereset tehát ezen okból is elutasítandó. Ismételten utalt e vonatkozásban a PK 76. számú kollégiumi állásfoglalásában foglaltakra. Alaptalannak minősítette továbbá a felperesnek a per tárgyalásának felfüggesztésére irányuló kérelmét. Álláspontja szerint a felperes által hivatkozott perben nincs olyan előkérdés, amelynek eldöntése jelen perre kihatással

lenne, ilyen körülményt a felperes maga sem jelölt meg.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét azzal egészíti ki, hogy az 1990. május 10. napján a Budapest ... szám alatti ... hrsz.-ú ingatlan 1/2 eszmei részére vonatkozó adásvételi szerződés a felperes, mint állagvevő és az I.r. alperes, mint haszonélvezeti vevő, valamint ... János és ... Jánosné eladók között jött létre.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a fenti kiegészítéssel a tényállást helyesen állapította meg és helytálló az arra alapított jogi döntése is. Mindenekelőtt az ítéletábra arra mutat rá, hogy jelen perben a felperes a Ptk. 582. § (3) bekezdésére alapítottan ajándék visszakövetelése iránti pert indított az alperesekkel szemben. Ezen per eldöntése szempontjából nem minősül előkérdésnek a felek között a ... Törvényszék előtt folyamatban lévő per mikénti eldöntése. Önmagában pedig az, hogy a két perben lefolytatandó bizonyítási eljárás részben azonos, mint célszerűségi szempont, nem teszi lehetővé a per tárgyalásának felfüggesztését.

A perbeli esetben az 1990. május 10-én kelt adásvételi szerződés tanúsága szerint a felperes, mint állagvevő, az I.r. alperes, mint haszonélvezeti vevő vásárolták meg a Budapest ... szám alatt fekvő ... hrsz.-ú ingatlan 1/2 tulajdoni hányadát. Az adásvételi szerződés alapján az ingatlannyilvántartásba az ingatlan 1/2 részére vonatkozóan a felperes tulajdonjoga, illetőleg az I.r. alperes haszonélvezeti joga bejegyzésre került. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a szerződés tartalmára figyelemmel a felperest terhelte a perben annak bizonyítása, hogy az adásvételi szerződés megkötésekor a saját vagyona rovására az I.r. alperesnek holtig tartó haszonélvezeti jogra vonatkozó ingyenes vagyoni előnyt nyújtott és a teljes vételárát a saját vagyonából fizette meg az eladóknak.

A felek között folyamatban lévő párhuzamos perben született jogerős közbenső ítélet szerint a felperes és az I.r. alperes 1987. augusztusától 1990. június 30-ig élettársi kapcsolatban éltek, a perbeli adásvételi szerződés megkötésekor az élettársi kapcsolatuk tehát már 2,5 éve fennállt. Megjegyzi az ítéletábra, hogy a felperes tévesen hivatkozik arra, hogy a Ptk. az 1989. január 1-től hatályos módosítását megelőzően nem tartalmazott az élettársi kapcsolatra vonatkozó rendelkezéseket. A Ptk. 1988. december 31-ig hatályos 578.§ (1) bekezdése tartalmazta az élettársak fogalmát, valamint a később hatályos szabályozással egybehangzóan azt, hogy az élettársak együttélésük alatt a szerződésben való közreműködésük arányában szereznek közös tulajdont. A fentiekből következően a felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy az ingatlan teljes vételárát az élettársi vagyontársaság létrejötte előtt szerezte vagy a vételár forrása az élettársi vagyontársaság fennállása alatt, de kizárólag az ő jövedelemszerző tevékenységéből származott. Kétségtelen peradat, hogy az élettársi kapcsolat létrejöttét megelőzően a felperes tehetős vállalkozóként tevékenykedett, több gazdasági formában (kisiparosként, Gmk, kisszövetkezet) tagjaként ausztriai építkezéseken kivitelezési tevékenységet végzett. Megtakarításairól azonban semmiféle okirati bizonyítékot nem csatolt, azok összecsúszását és azt, hogy egy meghatározott összeg abból a vételár alapját képezte, a tanúvallomások sem támasztották alá. A felperesi képviselő a másodfokú tárgyaláson tett azon nyilatkozatát, hogy a felperes korábbi házastársa a felperes részére 3.000.000 schillinget fizetett vissza és a felperes ezt fordította a perbeli ingatlan megvásárlására, egyfelől a másodfokú bíróság a Pp. 235.§-a alapján figyelembe nem vehette, másodsorban ez a perben bizonyítást szintén nem nyert. Az élettársi kapcsolat létesítését követően pedig a felperes az I.r. alperest több gazdasági társaságba is bevonta, az I.r. alperes a társaságokban munkát végzett, személyesen, külkereskedelmi ügyintézőként, tolmácsként tevékenykedett, a felperest a külföldi utakra elkísérelte. Peradat az is, hogy az I.r. alperes munkabérét és osztalékát a

felperes vette fel, ő kezelte és abból a háztartási költségekre meghatározott összeget bocsátott az I.r. alperes részére. Ebből következően a vállalkozásokból származó jövedelem nem kizárólag a felperes tevékenységének eredménye volt.

Az I.r. alperes azon tényállításával, hogy a perbeli ingatlan vételárát a közös vállalkozásokból származó jövedelemből fedezték, nyilvánvalóan vitatta a felperes azon előadását, hogy kizárólag a felperes saját jövedelme szolgált a vételár alapjául. Ebből következően a felperes nem hivatkozhat a Pp.163.§-a szerint arra, hogy az I.r. alperes által nem vitatott tényeket valónak kell elfogadni.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra sem tulajdonított annak jelentőséget, hogy az I.r. alperes kimutatott jövedelme hogyan arányult a ténylegesen kifizetett vételárhoz, egyebekben a felperes maga sem igazolta, hogy a vállalkozásaiból származó kimutatott jövedelme milyen összegű volt. A perben a bizonyítási teherre való helyes tájékoztatást követően függetlenül attól, hogy a párhuzamos perben a bizonyítás miként áll, a felperesnek bizonyítási indítványait meg kellett volna tennie, azok hiányában a rendelkezésre álló peradatok alapján az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást abban, hogy a felperes nem bizonyította, hogy saját vagyona rovására ingyenesen alapított haszonélvezeti jogot az I.r. alperes részére.

Osztotta az ítéletábra az elsőfokú bíróság azon álláspontját is, hogy az ajándék visszakövetelésének a juttatás ingyenessége esetén sem lenne helye. A felperes saját előadása szerint azon feltételt, hogy tartós együttélés reményében ajándékozta a holtig tartó haszonélvezeti jogot az I.r. alperesnek nem nyilvánította ki, az I.r. alperes számára nem volt felismerhető.

Helytállóan járt el akkor is az elsőfokú bíróság, amikor ...-... János és ...-... Jánosné tanúvallomását nem fogadta el. A tanúk vallomása valóban ellentétes volt a felperes személyes nyilatkozatával a feltétel kinyilvánítása körében. Ezt meghaladóan a tanúk első meghallgatásuk során (18.sorszámú jegyzőkönyv) előadták, hogy a felperes 8.000.000 Ft-ot készpénzben leszámolt, a perbeli bizonyítás lefolytatását követően pedig egyértelművé vált, hogy 6.500.000 Ft két db takarékbetétkönyvben került átadásra. Önmagában pedig az a tény, hogy az I.r. alperes az ügyvédi titoktartás alóli felmentést nem adta meg dr. ... ügyvédnek, nem értékelhető olyan módon az I.r. alperes terhére, amely az érdemi döntés megváltoztatásához vezetne.

Mindezek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság érdemében helyes ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta és kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest az állam javára az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 2.400.000 Ft fellebbezési illeték, valamint az I.r.alperes részére 600.000 Ft + Áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú költség viselésére. Az ítéletábra az I.r. alperes részére járó ügyvédi munkadíjat a csatolt megbízási szerződéstől részben eltérően állapította meg figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság a pertárgy értéket 30.000.000 Ft-ban határozta meg, melyet a fellebbezés nem érintett, ezért azt a másodfokú bíróság is elfogadta. A csatolt megbízási szerződésből megállapítható, hogy a II.r. alperes az ügyvédi munkadíjat a 45.000.000 Ft-os pertárgy érték után IM rendelet szerint megállapított összegben, valamint tárgyalásonként 50.000 Ft + Áfa összegben kérte megállapítani. Ebből kiindulva az ítéletábra a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet szerinti 550.000 Ft + Áfa, valamint 50.000 Ft + Áfa, mindösszesen 762.000 Ft-ban állapította meg az I.r. alperes részére járó ügyvédi munkadíj összegét.

Budapest, 2016. február 23.

Vargáné dr. Erdődi Ágnes sk.
törvényszéki tanácselnök
a tanács elnöke

dr. Szabó Györgyi sk.
törvényszéki bíró,előadó

dr. Gajdos István sk.
törvényszéki bíró